

NÓGRÁDI LAPOK ÉS HONTI HIRADÓ

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HETILAP.

Előfizetési ár:

Egész évre 6 frt. Fél évre 3 frt. Negyed évre 1 frt 50 kr.

Egyes szám ára: 15 krajczár.

Előfizetési csupán a kiadóhivatalban lehet B. Gyarmaton.

Előfizetési pénzek, reclamációk és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők.

A lap szerkesztésére a a nyitólétre vonatkozó minden közlemények a szerkesztőhöz küldendők.

Hirdetési díja: három hasábos petítor 5 kr. — Nagyobb és többzori hirdetések jutányosan eszközöltetnek.

Bélyeg minden beiktatásnál 30 kr.

Nyitólétre garmond sor: 20 kr.

B. Gyarmat, jan. 1-én.

Ha letűnik egy év, — visszatekintünk annak folyására, megilletődve veszünk tőle búcsút. Üdvözljük az újat és a múltból merített tapasztalatainkat úgy igyekezzünk értékesíteni, hogy hasznunkra szolgáljanak azok.

De mi az — egy év, egy oly nemzet történetében, mint a miénk — magyaroké, kik immár ezredéve itt lakunk.

Nem sokára bekövetkezik azon nap, mely ezredéves ittlétünket fogja hirdetni Európa nemzetei és államai előtt.

A hazáját igazán szerető minden magyar ember lelkesedéssel üdvözlö te dicső nap. Várjuk megjöttöd, mint a hosszú, sötét éjszakának eltévedt vándora várja a pirkadó hajnal megérkezését. Együtt, egyet érez az egész nemzet. Minden keblet a hazaszeretet szent tüze melegíti. Megjelenítjük a múltat, kedves emlékei erőt kölcsönöznek a kótos jövő minden eshetőségeihez. Ohajunk egy és közös: megülni a nagy napot, biztosítani több ilyen nap örömdetesebb megünneplését a késő unokák számára. Az a nép biztosan nézhet jövője elé, mely méltó akar lenni hős elődeihez, mely egy Zrínyit, Dobót szerencsés számítani győzhetlen apához! Örömmel nem zavarja félelem, mert Kárpátnak szorosait magyar Leonidások védelmezik...! Jöjj hát te dicső nap, légy a szabadság feltámadásának örökké emlékeztető nagy napja, légy ezredéves ittlakásunknak örömnépe.

Hálátlanság volna a magyar nemzettől e nap iránt közönynyel viseltetni, mert ez által megszenteltlenítő drága őseink emléket és a jövő nemzedéknek oka volna ránk kicsinylőleg visszagondolni. A mely nép lelkesedni nem tud, kötelességéről könnyelműen megelégedik, kihál belőle a biztató remény, méltó arra, hogy a szolgaság súlyos igája a föld poráig alacsonyítsa. Nem a magyar nemzetet nem illetheti ily föltevés. A magyar nemzet ismeri kötelességét, teljesíteni tudja és akarja azt. Készülj hát nemzetem e nagy nap méltó megünnepléséhez. Ünneplésed legyen fényes és oly tanulságos, hogy elleneid tiszteljék összetartásodat.

Hazánk történetében maradó emlékü lesz e nap. Ez emlékek kedvező, vagy kedvezőtlen volta

egyenesen tőlünk függ. Ily körülmények között, kérem, mit volna képes tenni pl. a Francia nép? Bizony megmutatná az egész világnak, hogy feltudja fogni e nap jelentőségét; tudja tisztelni őseink emlékét, hazájának ezredéves múltját. Alig van Európában olyan nemzet, melyre nézve oly fontos lenne, mint ránk, az ezredéves ünnep nagy jelentőségének kellő méltatása.

Ez a nap kiválóan alkalmas arra, hogy hazánknak ezredéves történetét felelevenítsük. Tükörként áll előttünk a múlt annyi változatosságával. Halhatatlan őseink dicső alakjai népesítik meg képzeletünk világát. Látni véljük őket, kikhez hasonlókat a történelem nem mutathat fel egy nemzetnél sem. Látni véljük őket a dülő csaták szörnyű tusájában, szemökben a bátorság tüze ég, érzékarjukkal pusztító csapásokat mérnek az ellenség soraira. Nem pihennek addig, míg a győzelem nem teljes. A hősiesség eme félteneiről csodás dolgokat jegyzett fel a történelem. Míg magyar él e hazának eleink vérével megszentelt földén, emlékekre hálás kegyelettel gondol a legkésőbbi ivadék is.

Hazánk története kelő tanulságot szolgáltat arra nézve, hogy csak azaz ország állhat fenn sokáig, virágozhat jólétben, melynek megalkotója egy szent István bölcsesége. Oly alapot vetett ő Magyarországnak, melyen még ma is áll hazánk annyi megpróbáltatás után. És fog is állani, ha nemzetünk követni fogja elődeinek példáját.

A nemzetek sorsát igazgató isten számtalan oly csapást mért szerető hazánkra, mely végpusztulással fenyegette Árpád szerezmenyét. Volt idő, midőn hazánk virányait a tatárhad dülő áradata nemzetünk vérével áztatta meg. Szomorú idők megirázó emlékei ezek! Ily csapás tanította az összetartás áldásaira a magyart, vállányosra a meghasonlás, széthúzás veszélyeztetette a nemzet erejét. A tengeri vad ellenség a Sajó partján hirtelen szétverte Bélián maroknyi seregét. A mi ezután következett, nem képes toll kölönn rajzolni. Leölték a nemzet fiainak százazreit, a vértengerből az égő városok és falvak lángzózone magaslott ki. Pusztá, lakatlan lett az egész ország, mely óriási temetőhöz hasonlított. Mily emberi erőt meghaladó mun-

kasság kellett ahhoz, hogy az enyészet eme szörnyű művét az élet és boldogság válthassa fel.

Nagy Lajos hazánknak határát kiterjesztette. Birodalmát a Keleti-, Adriai- és Fekete tenger köríté. Ot Mátyás vitézség- és igazságosságban felülmúlta. Hazánk a dicsőség és győzhetlenség fényében ragyogott. Győzelemről győzelemre járt a „Fekete-sereg”, mert a hol egy Kinizsi a vezér, ott a kenyérmezei győzelem bizonyos.

Igazán mondják, felülről csak lefelé lehet haladni. Midőn hazánk hatalmát rettegette az egész Európa, a kegyetlen sors Dobzse Lászlóval és a gyermek Lajossal verte meg a könnyelműeskedő nemzetet. A sors kegyetlen ítéleteket szabott a nemzetre. Mohácsnál a nemzet sírjába hanyatlott. Szomorú megilletődéssel gondolunk ama mérhetlen csapásra, mely hazánkat 150 éves rabigába törte. A szolgaság lánczán sinlett az a nép, melyet a Mátyás korában rettegett Konstantinápoly.

Ki tudja, hova vezette volna e hosszas szolgaság a nemzetet, ha az egri és szigetvári hős fel nem rázza tetszathatott álmából. Dobó, Zrínyi, ti a magyar nemzet becsületének megváltói, ki tudja-e legforróbb háláját mutatni szent emlékek iránt a nemzet, ha eljön az ezredéves ünnep nagy napja?!

Mennyi fény és árny! Győzelem és megaláztatás! Ma a győzelem napja mosolygott, holnap gyász borongott a nemzet felett. Hazánk áll, nemzetünk él annyi viszontagság után is! És te nemzetem tudsz-e lelkesedni ama nagy nap jelentőségéhez képest, mely ünnepe lesz ezredéves ittlakásunknak! Hálátlanság volna e dicső őseid emléke iránt. Készülj, készülj legyen e nagy naphoz méltó! Ünnepej úgy, hogy a nemzetnek minden fia erőt merítsen a múltból a jövő számára. Ne feledd a halhatatlan kelő eme mondását:

A nagy világon e kívül
Nincsen számodra hely,
Áldjon vagy verjen sora keze,
Itt élnek, halnak kell.

Törvényhatósági közgyűlés.

Nógrádvármegye törvényhatósága decz. hó 30-án rendkívüli közgyűlést tartott egy némely kevésbé fontos azonban sürgős ügy elintézésé végett.

TÁRCZA.

Tollrajzok életemből.

Pajor Istvánról

Születtem 1821-iki május 20-ikán Hontmegyei Alsó-Nyék tiszta magyar nyelvű népes községben, melynek neve azóta több hasonnevű községtől*) megkülönböztetés végett, Ipoly-Nyékre lett átváltoztatva.**)

Születésem ideje s ezzel életkoromnak eme ült bevallása szolgáljon ezafelől azon jóbarátimnak, a kik nálammal többnyire idősebbek, s ennél fogva e pontban irigyeim levén, velem éveimnek állítólagos rejtegetése miatt, kötelemmel szeretnek. Nekem nincs szükségem ily mesterkedésre; mert én lélekben fiatal vagyok most is, és ha Isten úgy akarja, maradok az továbbra is. Ők persze azt kívánják, hogy én hozzájuk öregedjem. De hiszen, várhatnak még erre! —

Atyám Pajor József, tótlipesei előnévvel a közép-nemesi osztályhoz tartozó földbirtokos, és ifjabb éveiben

*) Nem tartom indokoltnak azt az újabb időben behozott nyelvszabályt, hogy az „i” képző, még kettős ragtalalkozása esetén is, az odiás „való” kedveért mindig kiküszöbölendő legyen. Megvan ennek a maga módja és hatása, a melynek törvényét a rhythm és jóízű szabja meg. Hivatkozom e részben Kossuthnak senki által elű nem mult mintá-styljére a ki a való ragpótlór úgyszólván soha nem használja.

**) Azokkal sem értek egyet, a kik a van illetve leszi ige helyett mindig a háromszor esztendő tettetett, tettetett formát használják, s a kik szerint e formát szótlanot lett átváltoztatva „lekké” kellene írni, és mondani: átváltoztattattott. Ez a beszédmod emlékeztet engem egy Kazinczy-korabeli epigrammra, mely az efféle grammatikai hücsök már akkor nevetésges suttásként tüntet föl, s melynek pentameterre ekkép hangzott: „A ztatat ellenzem, ezte tet ellogadom.”

Epen ily fonakul volna tehát mondvá e helyett: bemutattva lettem, a bemutatni igének ily képen használata: bemutatattattam a mint ezt egyik köziratom nyolcadik correctora károgatva jónak látta. S ugyanezen censorom javította ki, az elcsúsztatott szónak irt mondatot is attikai szóra: fölteve hogy a nem sajóhírből történt, mert kellő magyarázat vétel előtt a szót senki nem akarok.

megyei tiszttelős volt; midőn pedig gyógyíthatlan láb-sebe (orvosi műnyelven fontanella) miatt hivataloskodását abban hagynia kellett, a vármegye főispánja által táblabírónak kinevezve, jogi szakértelme és általános becsült jelleméről fogva, többször fontos ügyek elintézésénél is igénybe lett véve.

Édes anyám, jászberényi Kalmár Joanna, eszményképe volt előttem a házias női erényeknek, s nemis kísérlem meg őt itt teljesebb rajzban ösmertetni, mert tudom, hogy mindaz a szép, jó és nemes a mit föléle elmondhatnak, halvány árnyban sem közelíthetné meg a valódit. Életnagyságú hű arcképét Scheithaner szép olajfestményében bírom. — Testvérem csak egy volt, s ez a régtől elvezgyekdő jó nővér (Katalin), hála Istennek, még most is megvan.

A betűk első ösmereit, 5—6 éves koromban, édes anyám vezetett be; — az 1827-ik évben pedig az otthelyi cath. népiskola tanítványai számát szaporítam egyvel Miklós tanító auspiciumai alatt; a ki mint ilyen megfelelő feladatának, úgy hogy az írás, olvasás, és első elemi számvetés tudományába eléggé jól be lettem általa avatva.

E közben egy nevezetes esemény történt családi körünkben, az t. i. hogy az 1828-ik év nyarán Gömör-megyéből jövő, általunk eddig személyesen nem ismert rokonok látogattak meg:**) Szontagh Ádám, s ennek neje, és két gyermekük, a 7. éves Berezi és 6 éves Mina, két szép szőke, egészséges, kissé szeplős, és egykisső elkényeztetett gyermek, Janovszki nevű instructor kíséretében, a kik nálunk Nyéken csakis állomást tartottak, mert innen még tovább Szemeréd községbe kellett utazniok. Ennek oka pedig az volt, hogy mintán gróf Steinlein Ede, a bécsi udvarnál bajor nagykövet, egy magyar születésű Hellenbach báró-leányt vett nőül, ennek folytán nyugalomba lépven, nejének szemerédi szép kastélyában vette állandó lakását, s ugyaninnen koránnyozó a mon-

**) A rokonság abból állott, hogy Szontaghné született Ábrahám József, anyja férjezett Ábrahámyné szül. Pajor Borbála után atyámnak unokatestvére volt. — t. i.

dott birtokfőhöz tartozó uradalom többi tartozékait. — Minthogy azonban ő kizárólag németnyelvű ember volt, szükségét érezte annak, hogy magához egy e honbeli magasabb műveltségű oly felügyelő tisztet szerezzen, aki őt megértve, utasításait végrehajtani s neki a körülményekhez képest hasznos tanácsot is adni képes legyen. Ilyenül ajánlották neki a Gömörmegyében lakó, és saját Királyi községbeli birtokán gazdálkodó Szontagh Ádámot, aki a felhívást elfogadván, a mondott időben már új állása helyére átköltözködőben volt.

Mintán pedig e családdal inuenitúl a mi családnak egyidőre közelebbi kapcsolatba jutott, indokoltnak találem arról némileg részletesebben is megemlékezni, mert hiszen én egy évig Szontaghék szíves és sürgetésére családjuknak egyik tagjává és Janovszki praefectus úrnak tanítványává lettem.

A jószívű, kedélyes, és esinos fiatal Szontaghnének mindössze a könnyelműség és hirtelen haragra lobbanás (a mely utóbbi tulajdonság tőle fia Berezi is öröklé) volt a főhibája, s a mi őt időjárással végtelen katasztrófákba sodorta. Szontagh Ádám ellenben nemcsak mint a feladatát jutott szakma betöltésére teljesen képesített tiszt, de úgyis mint ember, mint családapa és felebarát tisztelet és szeretetreméltó kiváló egyéniség volt. Termete magas és szikár, de nem gyöngy, sőt eléggé izmos és vállas; arczban kissé himlőhelyes, azonban mindig nyájas és vidám; nyílt magas homlokkal, egyenes ferfiassal, a későbbi Széchenyi-módra nyírt bajusszal és előzőkény szívességre mindenkor kész, beszedés ajakkal. Egyik főörömtől abban találta, ha gyermekeivel és velem foglalkozott, s beszédének iránya és célja mindig az volt, hogy minket kellemesen oktasson, és példalódások által az életre előkészítsen; de szeretetteljes modora dacára a pártai egyszerűség és nélkülözni-tudás volt minden gondolatának vezérelve. Így kedve felt abban ha ebédnél egyegy kis kanálnyi erős ezetes termát tudtunk lenyelni borzongás és könnyezés nélkül, a miben, persze, a miennél kétszer nagyobb adagokban ő ment előre buzdító példával.

(Folytatása következik)

A bizottsági tagok csak csekély számban jelentek meg, úgy, hogy a megszokott kisterem is elég tag volt azok kényelmes befoglalására.

Gr. Degenfeld Lajos főispán ur ő méltósága a kitűzött órában, a tagok meleg üdvözlése után a közgyűlést megnyitván, jegyzőkönyv-átvitellel: Fay Árpád, Simko Frigyes és Gárdik Lajos urakat kéri fel.

Ezután a kitűzött rendben letargyaltattak:

Vársány, Lőcz, Sipek, Rimóc, Holloko, Turópolna, Abelova, Lontvora, Sülye, Polichna, Madaeska és Nedeliste községek 1891. évi rendes és Marezai község 1890. évi pótköltségvetései.

Az alispán dícsérrel említi fel, hogy a vármegye összes községeinek 1891-re szóló előirányzatai mind beérkeztek s elintéztettek. Ez ketségkivüli tanúbizonysága annak, hogy körjeink a felülről gyakorolt szigor folytán immár a kellő rendhez vannak szoktatva.

A lipcsa-gergei tüzkarosultaknak a vármegye segédelmi pénztárából alispánilag utalványozott 1000 frt segélyre nézve a közgyűlés utólagosan jóváhagyását fejezte ki.

Sztoics Károly berezeli plebános megtelebhezte Berezel község ama határozatát, mely megtagadta az ottani r. kath. iskola kijáratához szükséges költségeket. Minthogy a felebbezés felszerelve nem volt, az ügy az alispánhoz tértett át oly megkereséssel, hogy az alispán a kanonika vizitacionális okmányt, valamint Berezel község számadásait vizsgálja meg, ez utóbbiakat különösen azon szempontból, vajon ily czimú költségek a múltban fel voltak-e véve a számadásokban. Az alispáni vizsgálat és jelentés alapján a közgyűlés érdemileg fog intézkedni ezen ügyben.

Romhány községnek az iskolaszékkel kötött egyezsége az ottani segédtanító nyugdíjának és fizetésének ügyében a közgyűlés akép határozott, hogy megengedte, miszerint a nyugdíj a községi költségvetésbe felvételnek, azonban elrendelte azt, hogy a 60 frt segédtanítói fizetés a rom. kath. hívekre vetessék ki.

Nótiás község belső szervezeti szabályai, mely a kiadott tervezettől sok lényeges eltérésekben leledzik. — kiadott az alispánnak.

Kihirdették: Hankus Imre gyógyszerési oklevele és Csontos Teréz szülésznő oklevele.

Az állandó igazoló választmány egyik tagjaul. Tihanyi Ferenc helyébe, ki ezen tisztségről lemondott, Pajor István választott meg.

Végül tárgyalás alá vettett Kovács Ferenc losonci kir. közjegyzőnek, s vármegyének egyik kiváló derek férfának és bizottsági tagjának lemondási ügye. Kovács Ferenc valószínűleg azon feltevésből, hogy a múlt nov. hó 29-ki közgyűlés alkalmával, mikor a központi választmány két megüresült helye választás útján töltetett be, s midőn ő, mint jelölt, ezen választásnál kisebbségben maradt, a többségnek ő irányában táplált bizalmát megrendítettnek találta, s ezen körülmény készítette őt arra, hogy a többi bizalmi állásokról is lemondjon. A kizárólag gyarmatvidékiekből álló közgyűlés azonban, az alispán felszólalása után, méltányolva Kovács Ferencnek a közügyek terén kifejtett számos érdemét, s a közügyek iránt táplált odaadó és valóban lelkes érdeklődését, az állandó választmányi tagjainak és losonci városi bizottság helyettes elnökségére újból, osztatlan bizalommal és akarrattal egyhangulag megválasztá s ezt a választást az alispán, mint alkalumnak volt kivenni, örömmel hirdető ki.

A közgyűlésnek egyéb tárgya nem lévén, az alig felőrai tartam után, a főispán és alispán-lelkes eljenzései mellett befejeztetett.

Kray István új törvényszéki elnök megválasztása.

Kray István, a b.-gyarmati kir. törvényszék elnöke, hivatala átvétele után, néhány heti, azt lehet mondani, néhány napi ittléte alatt, kedvelt alakja lett társadalmunknak, úgy hogy nemcsak a bírói és ügyvédi kar, de B.-Gyarmat város összes intelligenciája részéről nyilvánult azon általános kívánság, miszerint ezen derek férfit, oly megtiszteltetésben kell részesíteni, mely őt társadalmunkhoz, a bírói és ügyvédi karhoz közelebb hozza, mely nemcsak magas állásának, de személyének is az osztatlan tiszteletet biztosítja.

A kik a közügyek iránt érdeklődnek, s akik tisztában vannak a meg mindig hezagos igazságügyi és kormányzati politikával, azok bizonyára tudják és érzik azt, hogy nem a rendszer az, mely a kívánt czélt biztosítja, nem a száraz törvények és rendeletek azok, melyek a társadalmi nagy problémák megoldásához közelebb vezetnek, de azon egyének, akik a rendszer körében öntudatosan, lelkesedéssel és igazságszeretettel mozognak.

Egy rendszer sem lehet abszolút jó és abszolút rossz. Minden rendszer, a mely ma a legrosszabbnak is tartatik, valamikor eszmény volt, ahol képest, amelyen diadalmaszkodott, s amelyért az akkori idealisták rajongtak és küzdöttek. A rendszerek és intézmények az emberek számára készülnek, javulnak, romlanak, csezt érnek vagy csezt tevesztnek a szerint, amilyen emberek adják meg formáiknak a tartalmat. — A direktiva: az emberek holdogulása, a rendszer és intézmény pedig csak eszköz ezen direktiva elérésére.

Készakarra történik ki, talán ezikkünk keretebe nemis tartozó ezen rövid elmélkedésre, azon főelv bizonyítására, hogy meennyire fontos dolog nálunk Magyarországhban, ha hezagos rendszerünk és intézményeink elvagy nagy szabású férfiak állittanak vagy a kormány helyes és tapintatos intézkedése, vagy a közönség bizalma által?

Látjuk ezt a vármegyei adminisztrációnál is. — a roskadozó és haldokló vármegyénél, melynek talán ez idén fogunk elzengeni hatványát. — Pelda erre Seitsovszky János alispánunk, hogy ő neki a régi vármegye

rendszere és kerete is elég, hogy ezen keretet kidomborítsa, jól, gyorsan és igazságosan adminisztráljon egy általa megválasztott csekély számú rosszul fizetett tisztikarral.

Törvényszékünk elnöke oly egyen nevezetett ki a kormány-bizalmából, akitől igen sok jó, sok szépet és elismerésméltatást hallottunk. Fertás megjelenése, lekötelező módra tiszteletet gerjeszt: ha ezen jó tulajdonokhoz hozzá vesszük meg nagy képzettségét, műveltségét, hivatali pontosságát, erelességét, és imponáló alakját, úgy Kray Istvánban előttünk állt vármegyei judikaturánk Seitsovszky Jánosa.

A derek férfianál tapasztalt eme szép tulajdonok indították a bírói és ügyvédi kart arra, hogy az ő kinevezését örömmel fogadva, tiszteletének ünnepély rendezése által kifejezést adjon.

Ezen ünnepély decz. hó 30-án tartatott meg a Balassa-téle épület díszesen berendezett új emeleti termében.

Az ünnepély lefolyásáról következőkben értesíthetjük t. olvasóinkat.

Az ünnepély törvényszéki elnök: Kray István ur este 8 órákor történt megjelenésekor lelkes eljenzéssel fogadtattott. A díszterembe gr. Degenfeld Lajos főispán és Seitsovszky János alispán társaságában vezetettett be, kiket a bírói és ügyvédi kar nagy számú csoportja kísért.

A főispán és alispán kívül a díszbanketra meghívást kaptak és megjelentek a fő- és alispánon kívül: Tihanyi Ferenc vármegyei főjegyző, Pongrácz György arvaszéki elnök, dr. Balassy Antal főispáni titkar, Reményi Károly városi főbíró és Horváth Danó, a lapok szerkesztője.

A sülték feladásakor megnyitlak a pezsgős üvegek s a poharköszöntőkre került a sor. Az első poharköszöntőt Kray István ünnepies hangon, szép folyékonyssággal és határozott hangjelzéssel Ofellegere és az uralkodó házra emelte, mit a jelenlévők pietással, felállva hallgattak végig. Majd Kövy Tivadar a bírói és ügyvédi kar nevében emelt szót és hosszabb beszédben reflektált igazságügyünkre, annak történeti fejlődésére, végül kifejezést adott annak, hogy boldognak érezheti magát Nógrád vármegye, amely oly jeles férfival ajándékozott meg, mint Kray István ur. A hosszú szonoklatot megfelelő hosszú eljenzés követte: — az új elnök a vendég társaság mindaz 54 tagjával leereszkedő nyájassággal köszöntött. — A harmadik poharköszöntő Seitsovszky János alispán volt, aki Kray István a közigazgatási tisztikar nevében igen tartalmas beszéddel üdvözölte. Midőn Ujhelyi Boldizsár a bírói kar nevében gr. Degenfeld Lajos főispánunkat elítette, s őt szép toasztjával, mint a közbesülés példányképet méltatta, szintén szönni nem akaró eljenzés hangzott fel, mit csak Okolicsányi János distinguált toasztja szakított felbe, aki a bírói kar nevében elítette Krayt. — De talpra esett és ötletes volt id. Farkas Ferencnek, az ügyvédi kar tiszteletreméltó titkárnak toasztja is, aki Seitsovszky János alispánunkat elítette, kiemelve őt akép, hogy ő a vármegye legelső „ügyvédje”, mert közügyeinket megvédelmezi, de nemcsak ügyvéd ő, ügymond, — hanem bíró is, mert ő az igazságnak tántoríthatlan híve. Lelkes eljenzés követte a beszédet. Pajor István a jó társadalmi szellemre üritett poharat, majd közzé a társadalmi szellemről létezőt tervezett múzeum alkotójára: Nagy Ivánra ivott. Reményi Károly dr. Melicher Ferenc kir. ügyész emelte ki lemdületes toasztban: Melicher Ferenc a bírói és ügyvédi kar kölesönös egyetértésére. — Horváth Danó — ítélet alakjában — elítette Szilágyi Dezső igazságügyminisztert, ezen ítéletet a többek közt azzal indokolván, mert Szilágyi Dezsőnek köszönhető, hogy a b.-gyarmati kir. törvényszék elnöke oly derek férfiú nevezetett ki, mint Kray István ur. — Grünbaum Henrik ügyvéd Tihanyi Ferenc főjegyzőt, Balas József Ujhelyi Boldizsár helyettes törvényszéki elnököt, Melicher Ferenc Kövy Tivadart, Ujhelyi Boldizsár, Pongrácz Györgyöt, mint az arvaszék kitünő elnököt, Seitsovszky János pedig az ünnepély rendezőt, Jakobovics József rendező bizottsági elnököt, dr. Istvánffy Lajos és Szilágyi Mór rend. b. tagokat, kik valóban fényes estélyt és ünnepélyt rendeztek az új törvényszéki elnök tiszteletére.

A vidéki bírósági tagok közül és pedig Szécsényből jelentek: Fajbaj Gyula albíró és Szerényi Béla jegyző: a sziráki kir. bíróságot Piry Sándor albíró, a terekei pedig: Tanácskócs Gyula járásbíró képviselte. A losonci bíróság nevében Bogya János járásbíró távirattal üdvözölte az elnököt. — A vidéki ügyvédek közül csakis Tersztyánszky István szécsényi ügyvéd urat láttuk itt.

Az étrend következő volt: Fogas, mayonnaissal, Sódar tormával, Vesepecsenye, Nyulderék párolva, Kappan és malacsült, Parfait, Fagyalt, Geardinetto, Fehér és vöröshor, Pezsgő.

A Nógrád vármegyei Múzeum-társulat alap-szabálytervezetének revidálása, illetőleg megállapítása véget kiküldött végrehajtó bizottság Seitsovszky János elnöke alatt decz. 30-án ülést tartott, melyben résztvettek Nagy Iván, Fay Árpád, Pajor István, Kövy Tivadar, Pongrácz György, Reményi Károly, Horváth Danó, Sztranyavszky Géza, Nagy Mihály, Tomesko Nándor és ifj. Farkas Ferenc urak. Első közben megjelent gr. Degenfeld Lajos főispán ur is és nagy érdeklődéssel vett részt a tanácskozásban. A lapunkban annak idején közöltet alapszabálytervezet szakaszai, három óráig tartó mindenoldalú megvitatás után több gyakorlati módosítással lőnek elfogadva, s elhatározottatott hogy az így redigált terv a legközelebbi közgyűlés előtt, úgy a „Nógrádi Lapok”, mint a „Losonci és Vidéki”-ben közöttek, hogy ilykép az érdeklődő közönség azt megismerhesse s a közgyűlésen hozzájárulhasson. Mint érdekes újdonságot közölhetjük tovább, hogy megyénk nagy fia Haynald Lajos bíboros érsek ő emmentája szintén az alapítók sorába lépett, sőt az alapítvány-összeget 100 frtot, Seitsovszky János elnök úrhoz már be is küldötte.

A Nógrád vármegyei Múzeum-társulat alap-szabálytervezetének revidálása, illetőleg megállapítása

végét kiküldött végrehajtó bizottság Seitsovszky János elnöke alatt decz. 30-án ülést tartott, melyben résztvettek Nagy Iván, Fay Árpád, Pajor István, Kövy Tivadar, Pongrácz György, Reményi Károly, Horváth Danó, Sztranyavszky Géza, Nagy Mihály, Tomesko Nándor és ifj. Farkas Ferenc urak. Első közben megjelent gr. Degenfeld Lajos főispán ur is és nagy érdeklődéssel vett részt a tanácskozásban. A lapunkban annak idején közöltet alapszabálytervezet szakaszai, három óráig tartó mindenoldalú megvitatás után több gyakorlati módosítással lőnek elfogadva, s elhatározottatott hogy az így redigált terv a legközelebbi közgyűlés előtt, úgy a „Nógrádi Lapok”, mint a „Losonci és Vidéki”-ben közöttek, hogy ilykép az érdeklődő közönség azt megismerhesse s a közgyűlésen hozzájárulhasson. Mint érdekes újdonságot közölhetjük tovább, hogy megyénk nagy fia Haynald Lajos bíboros érsek ő emmentája szintén az alapítók sorába lépett, sőt az alapítvány-összeget 100 frtot, Seitsovszky János elnök úrhoz már be is küldötte.

Beiratkozott továbbá örökös rendes tagul Pongrácz György arvaszéki elnök ur; rendes tagokul Kray István kir. törvényszéki elnök, dr. Melicher Ferenc és dr. Megyery István kir. ügyész urak.

Városi közgyűlés. Balassa-Gyarmat város képviselő testülete, a folyó ügyek elintézése végett, decz. 29-én delelőtt Reményi Károly bíró ur elnökele alatt közgyűlést tartott, melynek számos tárgya közül kiemelhetjük, hogy a népszámlálás alkalmat a város fel fogja használni arra, hogy az illetései és egyéb adatokat, a szükséges másolatok megszerzése és egybeállítását által saját használatára is biztosítsa. Azon kegyes adománnyra vonatkozólag, melyet az urberinek deklarált b.-gyarmati volt censuallisták által a divényi senior, uradalmi pénztárba befizetett s most vissza nem igényelt census czimén gr. Zichy Ferenc senior ur ő exója közművelődési ezekokra a városnak ajánlott fel, s mely összeg — a meg utólag jelentkezők kielégítése után is remélhetőleg kerek 4000 frtot kiteend, — javaslat előterjesztése végett bizottság lőn kiküldve. Bizottsági tagokul megválasztattak a bíró elnökele alatt Fay Árpád, dr. Feledi Ferenc, Horváth Danó, Hottovszky Károly, Kövy Tivadar, Simko Frigyes, Sztranyavszky Géza és Tomesko Nándor képviselők. — Az aradi vértanúk szoborbizottsága által beküldött emlékerem, a nógrádvármegyei Múzeum-társulat megalkulásaig a város levéltárába helyeztetik el. — Érdekes és hosszabb vitára nyújtott alkalmat a pótdó-hatrálek valamint a fogyasztási adók új bérlete. Amazokra nézve a behajthatlanoknak kimutatottak leírását határozta el a közgyűlés, a behajthatók szorgalmazását pedig szigoruan meghagyta az illető közegeknek. Hogy a fogyasztási adók bérlete 1891-re idegen vállalkozók kezére jutott, azt az előjáróság indokolt előterjesztése alapján a közgyűlés egyhangulag tudomásul vette. A legközvetlenebbül érdekelt keresmárosok és kereskedők éveken át tanúsított renitentiája időzte elő e kényserhelyzetet, melyből hiszszük, hogy az illetők, újabb alkalom adtán le fogják venni a tanulságot. A városi előjáróság elment azon végső határig, melyet neki a fogyasztási adobizottság megszabott.

Nógrád vármegye legtöbb adótfizető bizottsági tagjainak 1891. évre érvényes névjegyzéke.

N É V	foglalkozás	az egyse-reaz vagy kőfőse-reaz adó	az 1890. XXI. t. cz. 26. §. értelmében kétszeres adó beszámítás jogzárma
Gróf Zichy Ferenc	nagybirtokos	18170.43	
Dr. Pulszky Agoston	egyet. tanár	9864.74	tudori okl.
Plachy Gyula	földbirtokos	5850.99	
Schossberger Rezső	nagybirtokos	5212.15	
Vohl Herman	-	4148.75	
Hoffmann Jakab	-	3944.75	
Gr. Pejasevich Artúr	-	3570.63	
Gr. Czebrán László	-	3466.12	
Gr. Gyürky Ábrahám	-	3296.59	
Balassy Antal	curiai bíró	3209.84	curiai bíró
Streisinger Lipót	kereskedő	3078.88	
Deutsch Károly	gőzmalmos	2815.62	
Halász Mózes	nagybirtokos	2774.73	
Gr. Degenfeld Lajos	főispán	2740.17	
Br. Pirét Béla	nagybirtokos	2725.40	
Szilassy Béla	-	2717.11	
Muzslay Sándor	-	2630.41	
Dessowffly Ottó	-	2601.46	ügyvédi okl.
Dessowffly Ödön	-	2326.55	
Prónay Péter	-	2145.70	ügyvédi okl.
Br. Baratta Alajos	-	2014.58	
Gr. Berthold Richard	-	1881.34	
Gr. Almássy Kálmán	-	1748.42	
Kohn József	-	1633.61	
Nagy Iván	földbirtokos	1623.62	tud. akad. tag
Berezell Lipót	kereskedő	1580.2	
Szontagh Pál	földbirtokos	1569.84	ügyvédi okl.
Berezelly Jenő	tbl. tan. elnök	1517.60	tbl. tan. eln.
Seitsovszky János	alispán	1493.39	
Bemiczky Gyula	P. ú. bíró	1416.83	
Szilárdy Ödön	földbirtokos	1397.66	
Prónay Elek	-	1383.49	
Szentiványi Ferenc	-	1355.19	
Sacher Vilmos	kereskedő	1344.29	
Madách Aladár	földbirtokos	1332.84	
Halász Gyula	bérlő	1282.50	
Nedeczky Géza	földbirtokos	1279.71	
Huszár László	-	1179.71	
Gellen Endre	ügyvéd	1138.88	ügyvédi okl.
Balassy Árpád	birtokos	1121.30	gazd. oklevél
Janassy Rezső	-	1120.80	
Felsenburg Tivadar	kereskedő	1090.2	
Hoffmann Dávid	bérlő	1053.82	
Ondrejovich László	földbirtokos	1052.75	
Br. Andreánzky Gábor	-	1016.86	
Szabó Vilmos	-	992.28	gazd. oklevél
Fajnor Sándor	arv. ülnök	971.92	ügyvédi okl.
Körffy Rezső	földbirtokos	932.90	
Kun Barna	járásbíró	922.94	kir. bíró
Lázár Mór	földbirtokos	911.24	
Sindler Denes	k. k. ügyész	905.18	ügyvédi okl.
Liszky Gyula	földbirtokos	871.66	
Kaszay Zsigmond	kir. eur. bjr.	881.64	eur. bíró
Mocsary Ödön	földbirtokos	865.25	
Balas József	ügyvéd	854.96	üg. védi okl.

előjárás tagjainak arcképeit magában foglaló albumot nyújtott át. A meglepetést nem is gyanító elnök megdöbbentett felett; beszédében hangsúlyozta, hogy az ipartestület és iparügyek iránt a jövőben is a legnagyobb érdeklődéssel fog viselkedni, minden lehetőséget kihasználva felvirágoztatására fogja fordítani. Az album első lapjára, melyet Hampele pénzügyi tisztviselő ipen szép és szakértő figyelmét is magára vonó tollrajzzal díszített. Manóssy Alajos előjárásági tag a következő emléksorokat írt: „A királyi legnagyobb elismerés kétségkívül szép és jótételező jelenség. Sokkal szebb, lelkemelőbb és érdekesebb azonban azon elismerés, mellyel a polgári érdemeit maga a polgárság tünteti ki; nem érdemkereszt, hanem polgártársi igaz. tisztelettel, szeretettel és becsüléssel.”

Szilveszterest a népkörben. A b. gyarmati népkör tagjai az év utolsó estéjét saját helyiségökben ünnepelték meg. Az estélyen 31-en vettek részt. Az estély, mely éjfélt után fél egyig tartott, vidám hangulatban folyt le. Az ó ének Horváth Danó igazgató mondott válat, s a reménység érzetével éltette az 1891-et! — Amint az éjféli 12 óra elkondult, az összes jelenlevők egy szívvel és egy lélekkel elénekelték azt, hogy: „Isten áldd meg a magyart!”

A népszámlálás január 1-től kezdve javában folyik vármegyénkben is, s fog az meg tartani a hét végéig. A hatósági közegek és a számláló ügynökök kétségkívül át vannak hatva feladatuk fontosságától és így őket szűkszavú, de megragadók még az utolsó alkalmat, hogy figyelmeztessék vármegyénk és városunk összes művelt polgárait a műveltség fontosságára, mely, hogy sikerüljön, s a lehetőségig hű és teljes legyen, az ország érdekében áll. Világossá kell tenni a keresébe tájékozottakat, akik minden hivatalos összeírást gyanúval fogadnak, hogy itt nem valami adókövetésről vagy teher emelésről van szó, hanem egyes-egyedül az ország lakosainak és fontosabb életkörülményeiknek számbavételéről, az a való állapot hű bevallásából senkire hátrány nem s ármazhatik. Megjegyezzük még azt is, hogy az anyanyelvi rovat kitöltése kijelentését képezi annak, hogy az

illető az ország melyik nemzetiségéhez kívánja magát számítani. Az épületek alkalmatosságai hű bejelentéséről a ház tulajdonosok a törvénytervezetben felelősek. Mindezen adatok azonban, ismételtük, kizárólag tudományos, statisztikai célokra szolgálnak, a műveltség sikeres keresztvitele tehát minden jó magyar hazafi támogatását megérdemli, sőt hazafi kötelességet képez.

Fegyelmi ügy. Smidt József felfüggesztett lapincai körjegyző ügyében a közigazgatási bizottság fegyelmi küldöttsége decz. hó 30-án ítélt 2-od fokulag. Smidt József az elsőfokú alispáni határozat szerint állásába visszahelyeztetett. A fegyelmi küldöttség azonban másodfokulag Smidtet 50 frt bírságban marasztalta.

Ugy értesülünk, hogy ebben a felek meg fognak nyugodni, és Smidt már legközelebb elfoglalja állását.

Elvesztett gyűrű. Ujvárnapi Reményi Károly városbírákat az a kellemetlenség érte, hogy arany pecsétgyűrűt veszített el. A gyűrűt lecsúszott és elvesztett. Kedvenc tárgya lévén ez bíráknak, lapunk útján kéri a megtalálót, vagy aki tud róla, hogy azt neki átadni vagy jelenteni szíveskedjék; jutalomra számíthat. Ismertető jele a vastag karikájú gyűrűnek, hogy gömbölyű kis pecsétgyűrűje a hátán köböl van, melynek fekete alapú kecskeher felső lapjába kettős kereszt van véve s ezen körirat: Si Deus pro nobis quis contra nos!

A tél. Három hét előtt éreztük már az első havazások beállta után, hogy kemény telünk lesz, s azóta a hideg nemcsak megyünkben, de országszerte folyton fokozódik és pedig több mint két hét óta állandóan száraz hideg dermeszt embert, állatot egyaránt, úgy, hogy az tömördek aldozatot is von maga után. Városunkban naplaponként R 5—6 hajnalban pedig 15—18 fok átlag a hideg! amilyenre 1879 óta nem volt példa, sőt akkor sem ily tartósan.

HORVÁTH DANÓ,
felelős szerkesztő.

7548—1890. P. sz.

Hirdetmény.

A Kis-Zellő községben gyakorolt italmérségi jogért megá-

llapított kártalanítási összegre vonatkozólag az 1889. évi 4586. számú igazságügyminisiteri rendelet 9. és 10. §-aihoz képest az egyezség megkötésére s az igények tárgyalására határidőül 1891. évi február hó 23-án d. e. 9 óra a kir. törvényszék 10. számú hivatal szobájába kitűztetett. Mely határidőre a közbirtokosság tagjai, még pedig azok is, a kiknek az idező végzés külön nem kézbesítették figyelemztetéssel az elmaradásuk, az idezett rendeletben megállapított következményeire, ezennel idéztetnek.

A b. gyarmati kir. tszék 1890. évi december hó 23-án

7145—1890. P. sz.

Hirdetmény.

A Samsónháza községben gyakorolt italmérségi jogért megá-llapított kártalanítási összegre vonatkozólag az 1889. évi 4586. számú igazságügyminisiteri rendelet 9. és 10. §-aihoz képest az egyezség megkötésére s az igények tárgyalására határidőül 1891. évi február hó 23-án d. e. 9 óra a kir. törvényszék 10. számú hivatal szobájába kitűztetett. Mely határidőre a közbirtokosság tagjai, még pedig azok is, a kiknek az idező végzés külön nem kézbesítették figyelemztetéssel az elmaradásuk, az idezett rendeletben megállapított következményeire, ezennel idéztetnek.

A b. gyarmati kir. tszék 1890. évi december hó 3-án

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Van szerencsém a n. é. közönség tudomására hozni, hogy a Schmidt-féle sörsearnokot által vettem és azt szombaton folyó hó 10-én este 7 órakor Dombi Rudi zenekara közreműködése mellett megnyitottam: törekedni fogok az igen tisztelt vendégeim meglegedését jó, izletes és olcsó ételek, valamint jó italok, pontos kiszolgáltatása mellett kiérdemelni.

Szíves pártfogásért esd:

Dániel András,
vendéglős.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Edig földművelhetetlen!

Maager Vilmos-féle
valódi tisztított
dorsmájolaj
Maager Vilmostól BÉCSBEN.

Az első orvosi tekintélyek által megvizsgáltatott és könnyű emészthetőségét fogva gyermekeknek is különösen ajánlatos és rendeltetik mindama esetekben, melyeknél az orvos az egész testi szervezet, különösen a mell és tüdő erősítését, a test súlyának gyarapodását, a csővek javítását, valamint általában a vér tisztítását el akarja érni.

Egy üveg ára 1 forint és kapható a gyári rak-tárban Bécsben, ill. ker. Neumarkt 3., valamint: az osztrák-magyar-monarchia legtöbb gyógyszerésztáráiban.

Kapható, Balassa-Gyarmaton:
CSERVENYÁK GYÖRGY és KANITZ ÖDÖN gyógyszerész úrnál.

Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Harcnikáról k i l ö n árjegyzék küldendő.

7547—1890. P.

Hirdetmény.

A Dolány községben gyakorolt italmérségi jogért megállapított kártalanítási összegre vonatkozólag az 1889. évi 4586. számú igazságügyminisiteri rendelet 9. és 10. §-aihoz képest az egyezség megkötésére s az igények tárgyalására határidőül 1891. évi február hó 21-én d. e. 9 óra a kir. törvényszék 10. számú hivatal szobájába kitűztetett. Mely határidőre a közbirtokosság tagjai, még pedig azok is, a kiknek az idező végzés külön nem kézbesítették figyelemztetéssel az elmaradásuk, az idezett rendeletben megállapított következményeire, ezennel idéztetnek.

A b. gyarmati kir. tszék 1890. évi december hó 3-ik napján.

7546—1890. P. sz.

Hirdetmény.

A Kalonda községben gyakorolt italmérségi jogért megállapított kártalanítási összegre vonatkozólag az 1889. évi 4586. számú igazságügyminisiteri rendelet 9. és 10. §-aihoz képest az egyezség megkötésére s az igények tárgyalására határidőül 1891. évi február hó 16-án d. e. 9 óra a kir. törvényszék 10. számú hivatal szobájába kitűztetett. Mely határidőre a közbirtokosság tagjai, még pedig azok is, a kiknek az idező végzés külön nem kézbesítették figyelemztetéssel az elmaradásuk, az idezett rendeletben megállapított következményeire, ezennel idéztetnek.

A b. gyarmati kir. tszék 1890. évi december hó 3-án.

Az egész világ előtt kedvelt

a dr. Greenill-féle fogszerek mindennapi használatra, egészséges fogak megtartására

500 aranyat fizetnek annak,

ki ezen szerek használatát után fogfájást kap vagy lehellete bűzös leand. Egy üveg szőlősav-szájvíz 40 kr. egy karton fogszűrő a legkezelebb fogakat hófehérre változtatja. 40 kr. egy csomag Greenill-féle fogszűrő napi használatra a fogak épen tartására 35 kr. Dr. Greenill Róbert tanár.

Főraktár Budapest Török Józsefnél. Továbbá Dankovszky István József-ter 2. sz., Keruda Mándor Harvany-utca, Kochmeister Frigyes utóda Arany-János utca, Thalmeier és Seitz Nádor-utca, Jerikogló Sándor András-ut 33., Detsanyi Frigyes váci-körút, Lueff M. váci-utca, Molnár és Moser droguisták, Koronaherez-utca 9. és Budán Kabakovits G. Fő-utca, valamint minden jobbrendű fodrász és illatszertésnél.

B. Gyarmaton: Cservenyák György és Kanitz Ödön gyógyszerészek, Vankay Géza és Molnár János fodrászoknál.

6 20

7546—1890. P. sz.

Hirdetmény.

A Lapujt községben gyakorolt italmérségi jogért megállapított kártalanítási összegre vonatkozólag az 1889. évi 4586. számú igazságügyminisiteri rendelet 9. és 10. §-aihoz képest az egyezség megkötésére s az igények tárgyalására határidőül 1891. évi február hó 21-én d. e. 9 óra a kir. törvényszék 10. számú hivatal szobájába kitűztetett. Mely határidőre a közbirtokosság tagjai, még pedig azok is, a kiknek az idező végzés külön nem kézbesítették figyelemztetéssel az elmaradásuk, az idezett rendeletben megállapított következményeire, ezennel idéztetnek.

A b. gyarmati kir. tszék 1890. évi december hó 3-án.

7541—1890. P. sz.

Hirdetmény.

A Galábova községben gyakorolt italmérségi jogért megállapított kártalanítási összegre vonatkozólag az 1889. évi 4586. számú igazságügyminisiteri rendelet 9. és 10. §-aihoz képest az egyezség megkötésére s az igények tárgyalására határidőül 1891. évi február hó 16-ik napjának d. e. 9 óra a kir. törvényszék 10. számú hivatal szobájába kitűztetett. Mely határidőre a közbirtokosság tagjai, még pedig azok is, a kiknek az idező végzés külön nem kézbesítették figyelemztetéssel az elmaradásuk, az idezett rendeletben megállapított következményeire, ezennel idéztetnek.

A b. gyarmati kir. tszék 1890. évi december hó 3-án.